

Сучасні наукові підходи до формування інформаційної культури учнів

Марія Гамуза¹, Наталія Химиця²

Кафедра соціальних комунікацій та інформаційної діяльності, Національний університет “Львівська політехніка”, УКРАЇНА, м.Львів, вул.С.Бандери, 12
E-mail: 1. mgamuza@mail.ru 2. nhymytsa@gmail.com

The article highlights modern European and domestic scientific approaches to the formation of information culture of pupils.

Ключові слова – інформаційна культура, інформація, освіта, інформаційно-комунікаційна компетенція, учні.

Стрімкі темпи інформатизації українського суспільства і розвитку Інтернет-технологій актуалізують проблему формування інформаційної культури підростаючого покоління, яка сьогодні виступає одним з потужних чинників успішності навчальної, професійної, суспільної та інших видів діяльності молодшої людини.

Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та установ IFLA основними цілями, якої визначено заохочення високих стандартів інформаційної діяльності, визначила такі чинники формування інформаційної культури :

- мотивація навчання інформаційної грамотності і розуміння цінності інформаційно-комунікаційної підготовки не лише з боку учнів, а й з боку викладачів;
- розробка методики взаємодії (колективної роботи) викладачів і бібліотекарів у ході навчання;
- включення курсів з інформаційної грамотності як обов’язкових в структуру навчальних планів освітніх установ усунення надмірності інформації при визначенні необхідного і достатнього мінімуму інформаційних знань, умінь і навичок у складі курсів з інформаційної грамотності;
- розробка засобів контролю за ефективністю навчання, включаючи використання стандартів інформаційної грамотності як інструментів, що дозволяють обмежити зміст інформаційної підготовки і забезпечити оцінку якості навчання [2].
- Вітчизняні науковці у формуванні інформаційної культури визначають такі пріоритетні завдання:
- комплексне завдання освіти – виховання та розвиток особистості;
- урахування результатів вивчення потенційних можливостей користувачів;

- вибір оптимальних методів, прийомів, видів та форм навчальної діяльності, спрямованих на формування читачьких умінь та навичок користувачів;
- інтегроване використання індивідуальних і групових методів і форм навчального процесу, класної та позакласної роботи;
- системна і систематична співпраця педагогів і бібліотекарів;
- здійснення інформаційно-бібліографічної освіти під час вивчення всіх шкільних дисциплін і проведення всіх форм позакласної роботи [1].

У формуванні інформаційно-комунікаційної компетенції учнів, на думку українських педагогів, особлива роль належить вчителю, який : формує міцні базові знання учня; формує вміння, щоб учень міг якомога швидше знайти необхідну інформацію із застосуванням новітніх інформаційних технологій; розвиває в учнів уміння відфільтрувати в інформації тільки актуальну та корисну; формує вміння опрацьовувати, обробляти, редагувати інформацію застосовуючи сучасні інформаційні технології; формує вміння аналізувати інформацію, помічати закономірності та використовуючи їх, прогнозувати й робити висновки; формує вміння на основі аналізу попередньої інформації висловлювати власну точку зору; формує вміння генерувати власні оригінальні думки та ідеї; формує вміння реалізовувати на практиці на основі власних ідей нові схеми, розробки, технології [3].

Висновки

Інформаційна культура характеризує досягнутий рівень організації інформаційних процесів, ступінь задоволення потреб учнів в інформаційному спілкуванні, в своєчасній, вірогідній та вичерпній інформації, що забезпечує цілісне бачення світу. Рівень інформаційної культури визначається не лише засвоєними нею знаннями та набутими уміннями у галузі інформаційних процесів і комп'ютерних дисциплін, а також здатністю існувати в інформаційному суспільстві, якому зокрема притаманні новизна, швидкоплинність. Процес формування інформаційної культури учнів потрібно розглядати не як альтернативу, а як складову частину програми розвитку умінь загальнонавчального характеру.

Література

1. Ажнюк Т.В. Формування інформаційної культури учнів / Т.В.Ажнюк // Шкільна бібліотека. – 2008. – №2. – 36 с.
2. Информационная грамотность : международные перспективы / подред. Х.Лау. Перевод с английского – М. : МЦБС, 2010. – 240 с.
3. Формування інформаційної культури учнів загальноосвітніх навчальних закладів : наук.-метод. рек. / Держ. наук.-пед. б-ка України імені В. О. Сухомлинського ; уряд. А. Рубан // Шк. б-ка плюс. – 2006. – № 12. – 27 с.